

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1553. usque ad annum 1557

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1771

VD18 9011857X

§. 7. Collegium Regium Parisiis erectum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66565](#)

XXIV DISSERTATIONIS §. VII.

putentur, eorumque excellentia, sanctaque simplicitas proprius cognita majorē erga illos venerationem inspiret, & cunctis, quin tamen quicquam de reverentia latinæ versioni debita subtrahatur, manifestum fieret, quod textus originarii cognitio ad firmandam fidei soliditatem, & obstruenda hæreticorum ora adhuc minus Ecclesiæ proficia sit.

§. VII.

Collegium Regium Parisiis erectum.

Præterea pia Clementis V. consilia plene fuere adimpta, postquam Regium Parisiense Collegium sub Francisco I. Rege circa Annum Domini millesimum quingentesimum vigesimum octavum (ut refert Genebrardus) erigebatur, cuius incunabula merito eruditii Budæi famæ, ejusque in literis assiduitati in acceptis referuntur; quippe præfatus Franciæ Rex literarum, atque Eruditorum sautor hujus Collegii munia Viris suo ævo celeberrimis omni ex parte accitis committere satagebat, quin semper in illis nationis, sed unice scientiæ rationem haberet, nam Paulus Cannusa, & Agathius Guidacerius, qui primi ibidem linguam hebraicam tradebant, alienigenæ erant, licet Vatablus, qui eis succeſſerat, patria Picardus esſet, ac profunda sua hebraici idiomatis peritia,

peritia, sanoque illius usu, qui præcipue ex ipsius in Sacras Paginas annotationibus jure merito celebratissimis elucet, Nationi Gallicæ summum honorem conciliasset. Pariter Petrus Danesius Parisiensis primus linguæ Græcæ cathedram condescenderat, successoremque habuit Jacobum Toussaint patria Campanum, qui ambo erudiebant pene innumeram Discipulorum frequentiam, qui eorum doctrina imbui anhellantes certatim accurrebant, non sine maximo laboris compendio; cum non pauci ex omnibus aliis Europæ Provinciis ad percipiendas horum prælectiones confluerent, indeque ad suos reverterentur sat locupletes, ubi sanum de sacrationibus litteris judicium ferre, ac majori facilitate studiis vacare, magisque fervida avitatem antiquitatum inquisitioni incumbere didicerant, nec non longe amplior rem de Sacris Paganis, Patribus, Oratoribus, Historicis, imo & Poetis, ac Philosophis cognitionem hauserant; nam in præfato regio Collegio reperiuntur Professores omnium ferme scientiarum, quæ gratis ibidem traduntur, quivis vero in sua patria ejusmodi discipulos efformare studet, qui postea alias sibi conciliant, ac sua studiorum assiduitate, necnon novis inventionibus eam, quam a suis Magistris didicerant, eruditionem

XXVI DISSERTATIONIS §.VII.

magis adhuc eliminant. Hoc idem Collegium postea temporis progressu semper eximio honore, ac utilitate inclarescebat, quamvis juxta temporum conditionem varias subierit vicissitudines, quinimo hodie adhuc hoc Gymnarium florescit, & licet non adeo frequens, prout in saeculo decimo sexto fiebat, discipulorum concursus sit, id tamen minime imputandum est Professorum indigentiae, sed potius remissiori erga sacraiores linguas studio, quod defervescere cæperat eodem ferme momento, quo controversiæ cum hæreticis minus frequenter, minusque fervide habebantur; mihi enim videtur, quod hujus studii ardor ineunte saeculo decimo octavo rursus fuerit accensus, quem sane magis, magisque augeri, semperque continuari pro Ecclesiæ utilitate optandum esset: Cur autem ad præfatum Collegium integro ferme saeculo minus frequens fuerit accusus, pro altera adhuc ratione assignare licet, quod in variis Europæ regionibus tam multa ejusdem ferme generis collegia fuerint erecta, ut ad assequendas illarum, propter quas ejusmodi Gymnasia conduntur, scientiarum cognitiones e patria sua excedere supervacaneum fuisset, inde vero haud leve oriretur emolumentum, cum quivis sese ad addiscenda

da ea, quæ minori labore, ac sumptu comparare valet, magis propensum experiatur.

Priusquam Regium hoc Collegium conderetur, ad restaurandas literas potissimum duo conferebant, quorum primum erat typographiæ inventio, quæ ad medium sæculi decimi quinti ætatem revocatur: alterum erat Fontbel-laquensis Bibliotheca. Horum primum in communem, ac generalem omnium Nationum utilitatem cedebat: antehac enim libri non modo ob raritatem, & pretium ferme incogniti non nisi in scriptis Codicibus delitescebant, sed insuper non raro pluribus scatebant mendis, cum ex archetypis plerumque ob Scriptorum ignorantiam depravatis defumarentur: postquam vero typographia non modo adinventa, sed etiam brevi omnibus numeris fuerat absoluta, librorum usus evadebat magis communis, iisque prodibant magis correcti, nec non major erat illos pervolvendi facilitas, adeo, ut sæculo decimo quinto nondum evoluto probatores cujuscunque generis Auctores potissimam partem exiguo prorsus sumptu omnium manibus terrenentur.

Ceterum Bibliotheca Fontisbella-
quei erecta emolumentum Gallis ma-
gis proprium procurasse videtur; quip-

pe

XXVIII DISSERTATORIS §.VII.

pe antea nulla erat Regia Bibliotheca, præter Bleſenſem a Carolo Aurelianensi Duce conditam. Hic idem fors inter ævi ſui Poetas celebrior, atque in literis illa ætate inter ceteros Principes versatissimus erat, prout ex ejus lucubrationibus in Franciæ Regis Bibliotheca affervatis elucet, nec minus ejus Filius Ludovicus XII. Bleſenſem hanc Bibliothecam tantopere locupletabat, ut illa eo regnante inter pretiosiflma Gallici Regni monumenta celebraretur: insuper Joannes Lascaris Vir æterna memoria dignus, qui Carolum VIII. Regem a ſua Neapolitana expeditione in Gallias reducē comitabatur, novam hanc Bibliothecam plurimis Græcis Codicibus scriptis augebat, quibus adhuc ſexaginta acceſſerant volumina ab Hieronymo Fondulo coempta, ut nil dicam de illis, quæ Pinſius conquisierat, cum Venetiis, ac Romæ legatione fungeretur: Postquam igitur hi Codices Vi-ris doctis tradebantur, eorum lectio haud parum ad ſcientiarum progressus conferebat: cuncta enim ad restaurandas ſcientias conducere videntur, qui-nimo eruditioſis adipiſcendæ facilitas, ſicut rerum cognitiones auget, ita & plerumque ſublimiora quævis addiſcendi ardorem inspirat.

§. VIII.

